Programación de proba libre de módulos profesionais

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15021482	IES San Clemente	Santiago de Compostela	2012/2013

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IFC	Informática e comunicacións	CMIFC01	Ciclos formativos de grao medio		LIBRE

Módulo profesional

Código MP	Nome	Horas
MP0226	Seguridade informática	140

Profesorado responsable

JOSEFA PAULOS LAREO

2. Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación

2.1 Primeira parte da proba

2.1.1 Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
▪ RA1 - Identifica técnicas e prácticas de tratamento seguro da información, e recoñece e valora a súa importancia en distintos contornos de traballo.
▪ RA2 - Aplica medidas de seguridade pasiva en sistemas informáticos, recoñecendo as necesidades de acordo coas características do contorno.
▪ RA3 - Xestiona dispositivos de almacenaxe aplicando os procedementos e as técnicas adecuadas para asegurar a integridade da información.
▪ RA4 - Aplica mecanismos de seguridade activa atendendo ás necesidades do sistema informático.
▪ RA5 - Asegura a privacidade da información transmitida en redes informáticas, para o que identifica vulnerabilidades e instala software específico.
▪ RA6. Recoñece a lexislación e a normativa sobre seguridade e protección de datos, e analiza as repercusións do seu incumprimento.

2.1.2 Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
▪ CA1.1. Valorouse a importancia de manter a información segura. ▪ CA1.2. Clasificouse a información no ámbito da seguridade. ▪ CA1.3. Describíronse as diferenzas entre seguridade física e lóxica. ▪ CA1.4. Identificáronse as principais técnicas criptográficas.

▪ CA1.5. Recoñeceuse a necesidade de integrar técnicas criptográficas na almacenaxe e na transmisión da información. ▪ CA1.6. Identificáronse os fundamentos criptográficos dos protocolos seguros de comunicación (clave pública, clave privada, etc.). ▪ CA1.7. Recoñeceuse a necesidade de facer unha análise de riscos e a posta en marcha dunha política de seguridade. ▪ CA1.8. Establecéronse as normas básicas para incluír nun manual de seguridade informática.
▪ CA2.1. Definíronse as características do emprazamento e as condicións ambientais dos equipamentos e dos servidores. ▪ CA2.2. Identificouse a necesidade de protexer fisicamente os sistemas informáticos. ▪ CA2.3. Verificouse o funcionamento dos sistemas de alimentación ininterrompida. ▪ CA2.4. Seleccionáronse os puntos de aplicación dos sistemas de alimentación ininterrompida. ▪ CA2.5. Esquematizáronse as características dunha política de seguridade baseada en listas de control de acceso. ▪ CA2.6. Valorouse a importancia de establecer unha política de contrasinais. ▪ CA2.7. Valoráronse as vantaxes do uso de sistemas biométricos.
▪ CA3.1. Interpretouse a documentación técnica relativa á política de almacenaxe. ▪ CA3.2. Tivéronse en conta factores inherentes á almacenaxe da información (rendemento, dispoñibilidade, accesibilidade, etc.). ▪ CA3.3. Clasificáronse e enumeráronse os principais métodos de almacenaxe, incluídos os sistemas en rede. ▪ CA3.4. Describíronse as tecnoloxías de almacenaxe redundante e distribuída. ▪ CA3.5. Seleccionáronse estratexias para a realización de copias de seguridade. ▪ CA3.6. Tívose en conta a frecuencia e o esquema de rotación. ▪ CA3.7. Realizáronse copias de seguridade seguindo diversas estratexias. ▪ CA3.8. Identificáronse as características dos medios de almacenaxe remotos e extraíbles. ▪ CA3.9. Utilizáronse medios de almacenaxe remotos e extraíbles. ▪ CA3.10. Creáronse e restauráronse imaxes de respaldo de sistemas en funcionamento.
▪ CA4.1. Seguíronse plans de continxencia para actuar ante fallos de seguridade. ▪ CA4.2. Clasificáronse os principais tipos de software malicioso. ▪ CA4.3. Empregáronse ferramentas que examinan a integridade do sistema, e ferramentas de control e seguimento de accesos. ▪ CA4.4. Realizáronse actualizacións periódicas dos sistemas para corrixir posibles vulnerabilidades. ▪ CA4.5. Verificouse a orixe e a autenticidade das aplicacións que se instalan nos sistemas. ▪ CA4.6. Instaláronse, probáronse e actualizáronse aplicacións específicas para a detección e a eliminación de software malicioso. ▪ CA4.7. Aplicáronse técnicas de recuperación de datos.
▪ CA5.1. Identificouse a necesidade de inventariar e controlar os servizos de rede. ▪ CA5.2. Contrastouse a incidencia das técnicas de enxeñaría social nas fraudes informáticas e nos roubos de información. ▪ CA5.3. Deduciuse a importancia de reducir o volume de tráfico xerado pola publicidade e o correo non desexado. ▪ CA5.4. Aplicáronse medidas para evitar a monitorización de redes con cables. ▪ CA5.5. Identificáronse as ameazas na navegación por internet. ▪ CA5.6. Clasificáronse e valoráronse as propiedades de seguridade dos protocolos usados en redes sen fíos. ▪ CA5.7. Describíronse e utilizáronse sistemas de identificación como a sinatura electrónica, o certificado dixital, etc. CA5.8. Instalouse e configurouse unha devasa (firewall) nun equipamento ou nun servidor.
▪ CA6.1. Describiuse a lexislación sobre protección de datos de carácter persoal. ▪ CA6.2. Determinouse a necesidade de controlar o acceso á información persoal almacenada. ▪ CA6.3. Identificáronse as figuras legais que interveñen no tratamento e no mantemento dos ficheiros de datos. ▪ CA6.4. Contrastouse a obriga de pór ao dispor das persoas os datos persoais que lles atinxen. ▪ CA6.5. Describiuse a lexislación sobre os servizos da sociedade da información e o comercio electrónico. ▪ CA6.6. Contrastáronse as normas sobre xestión de seguridade da información. ▪ CA6.7. Comprendeuse a necesidade de coñecer e respectar a normativa aplicable.

2.2 Segunda parte da proba

2.2.1 Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
▪ RA1 - Identifica técnicas e prácticas de tratamento seguro da información, e recoñece e valora a súa importancia en distintos contornos de traballo.
▪ RA2 - Aplica medidas de seguridade pasiva en sistemas informáticos, recoñecendo as necesidades de acordo coas características do contorno.
▪ RA3 - Xestiona dispositivos de almacenaxe aplicando os procedementos e as técnicas adecuadas para asegurar a integridade da información.
▪ RA4 - Aplica mecanismos de seguridade activa atendendo ás necesidades do sistema informático.

▪ RA5 - Asegura a privacidade da información transmitida en redes informáticas, para o que identifica vulnerabilidades e instala software específico.
▪ RA6. Recoñece a lexislación e a normativa sobre seguridade e protección de datos, e analiza as repercusións do seu incumprimento.

2.2.2 Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
▪ CA1.1. Valorouse a importancia de manter a información segura. ▪ CA1.2. Clasificouse a información no ámbito da seguridade. ▪ CA1.3. Describíronse as diferenzas entre seguridade física e lóxica. ▪ CA1.4. Identificáronse as principais técnicas criptográficas. ▪ CA1.5. Recoñeceuse a necesidade de integrar técnicas criptográficas na almacenaxe e na transmisión da información. ▪ CA1.6. Identificáronse os fundamentos criptográficos dos protocolos seguros de comunicación (clave pública, clave privada, etc.). ▪ CA1.7. Recoñeceuse a necesidade de facer unha análise de riscos e a posta en marcha dunha política de seguridade. ▪ CA1.8. Establecéronse as normas básicas para incluír nun manual de seguridade informática.
▪ CA2.1. Definíronse as características do emprazamento e as condicións ambientais dos equipamentos e dos servidores. ▪ CA2.2. Identificouse a necesidade de protexer fisicamente os sistemas informáticos. ▪ CA2.3. Verificouse o funcionamento dos sistemas de alimentación ininterrompida. ▪ CA2.4. Seleccionáronse os puntos de aplicación dos sistemas de alimentación ininterrompida. ▪ CA2.5. Esquematizáronse as características dunha política de seguridade baseada en listas de control de acceso. ▪ CA2.6. Valorouse a importancia de establecer unha política de contrasinais. ▪ CA2.7. Valoráronse as vantaxes do uso de sistemas biométricos.
▪ CA3.1. Interpretouse a documentación técnica relativa á política de almacenaxe. ▪ CA3.2. Tivéronse en conta factores inherentes á almacenaxe da información (rendemento, dispoñibilidade, accesibilidade, etc.). ▪ CA3.3. Clasificáronse e enumeráronse os principais métodos de almacenaxe, incluídos os sistemas en rede. ▪ CA3.4. Describíronse as tecnoloxías de almacenaxe redundante e distribuída. ▪ CA3.5. Seleccionáronse estratexias para a realización de copias de seguridade. ▪ CA3.6. Tívose en conta a frecuencia e o esquema de rotación. ▪ CA3.7. Realizáronse copias de seguridade seguindo diversas estratexias. ▪ CA3.8. Identificáronse as características dos medios de almacenaxe remotos e extraíbles. ▪ CA3.9. Utilizáronse medios de almacenaxe remotos e extraíbles. ▪ CA3.10. Creáronse e restauráronse imaxes de respaldo de sistemas en funcionamento.
▪ CA4.1. Seguíronse plans de continxencia para actuar ante fallos de seguridade. ▪ CA4.2. Clasificáronse os principais tipos de software malicioso. ▪ CA4.3. Empregáronse ferramentas que examinan a integridade do sistema, e ferramentas de control e seguimento de accesos. ▪ CA4.4. Realizáronse actualizacións periódicas dos sistemas para corrixir posibles vulnerabilidades. ▪ CA4.5. Verificouse a orixe e a autenticidade das aplicacións que se instalan nos sistemas. ▪ CA4.6. Instaláronse, probáronse e actualizáronse aplicacións específicas para a detección e a eliminación de software malicioso. ▪ CA4.7. Aplicáronse técnicas de recuperación de datos.
▪ CA5.1. Identificouse a necesidade de inventariar e controlar os servizos de rede. ▪ CA5.2. Contrastouse a incidencia das técnicas de enxeñaría social nas fraudes informáticas e nos roubos de información. ▪ CA5.3. Deduciuse a importancia de reducir o volume de tráfico xerado pola publicidade e o correo non desexado. ▪ CA5.4. Aplicáronse medidas para evitar a monitorización de redes con cables. ▪ CA5.5. Identificáronse as ameazas na navegación por internet. ▪ CA5.6. Clasificáronse e valoráronse as propiedades de seguridade dos protocolos usados en redes sen fíos. ▪ CA5.7. Describíronse e utilizáronse sistemas de identificación como a sinatura electrónica, o certificado dixital, etc. CA5.8. Instalouse e configurouse unha devasa (firewall) nun equipamento ou nun servidor.
▪ CA6.1. Describiuse a lexislación sobre protección de datos de carácter persoal. ▪ CA6.2. Determinouse a necesidade de controlar o acceso á información persoal almacenada. ▪ CA6.3. Identificáronse as figuras legais que interveñen no tratamento e no mantemento dos ficheiros de datos. ▪ CA6.4. Contrastouse a obriga de pór ao dispor das persoas os datos persoais que lles atinxen. ▪ CA6.5. Describiuse a lexislación sobre os servizos da sociedade da información e o comercio electrónico. ▪ CA6.6. Contrastáronse as normas sobre xestión de seguridade da información. ▪ CA6.7. Comprendeuse a necesidade de coñecer e respectar a normativa aplicable.

3. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MINIMOS EXIXIBLES

BC1. Tratamento seguro da información

- Seguridade física e lóxica.
- Criptografía.
- Políticas de seguridade.

BC2. Medidas de seguridade física e ambiental

- Localización e protección física dos equipamentos e dos servidores.
- Sistemas de alimentación ininterrompida.

BC3. Dispositivos de almacenaxe

- Almacenaxe da información: rendemento, dispoñibilidade e accesibilidade.
- Almacenaxe redundante e distribuída.
- Almacenaxe remota e extraíble.
- Copias de seguridade e imaxes de respaldo.
- Medios de almacenaxe.

BC4. Mecanismos de seguridade lóxica

- Listas de control de acceso.
- Política de contrasinais.
- Sistemas biométricos de identificación.
- Recuperación de datos.
- Monitorización de sistemas.
- Auditorías de seguridade.
- Software malicioso: clasificación. Ferramentas de protección e desinfección.
- Actualización de sistemas e aplicacións.
- Manual de seguridade e plans de continxencia.

BC5. Medidas de seguridade en redes

- Métodos para asegurar a privacidade da información transmitida.
- Identificación dixital: sinatura electrónica e certificado dixital.
- Monitorización do tráfico en redes con cables.
- Seguridade en redes sen fíos.
- Riscos potenciais dos servizos de rede.
- Sistemas de seguridade nas telecomunicacións: correo, www, ftp, p2p, etc.
- Publicidade e correo non desexados.
- Fraudes informáticas e roubos de información.
- Utilización de devasas (firewalls) en equipamentos e en servidores.
- Análise dos rexistros (logs) dun sistema para identificar ataques reais ou potenciais á seguridade.

BC6. Cumprimento da lexislación e das normas sobre seguridade

- Lexislación sobre protección de datos.
- Lexislación sobre os servizos da sociedade da información e o correo electrónico.
- Normas ISO sobre xestión de seguridade da información.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

PRIMEIRA PARTE DA PROBA:

Esta primeira parte da proba será avaliada de cero a dez puntos, para a súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a cinco puntos.

Cada reposta ben contestada terá unha determinada puntuación positiva e cada 3 preguntas erróneas se eliminará unha correcta.

A puntuación positiva/negativa exacta de cada pregunta se especificará detalladamente no exame, en función do tipo de pregunta que sexa.

SEGUNDA PARTE DA PROBA:

Esta segunda parte da proba será avaliada de cero a dez puntos. Para a súa superación, as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a cinco puntos. As persoas que non superen a primeira parte da proba serán cualificadas cun cero nesta segunda parte.

Se valorará positivamente o uso das ferramentas máis idóneas segundo a situación ou suposto a resolver, así coma a claridade e limpeza nas solucións propostas.

A solución ós supostos deberá cumprir correctamente o enunciado proposto, e probarase a súa validez mediante diferentes casos de proba verificando cada un deles de xeito adecuado.

4. Características da proba e instrumentos necesarios para o seu desenvolvemento

4.1 Primeira parte da proba

Terá carácter eliminatorio e consistirá na realización dunha proba escrita de carácter teórico que constará de diferentes cuestións tipo test onde haberá unha única resposta correcta e/ou pequenas preguntas para contestar de xeito breve e razoado.

Para o desenvolvemento desta primeira parte a persoa aspirante soamente disporá de papel e un bolígrafo de cor azul ou negro. Non se permitirá ningún outro material. Non se correxirá ningún exercicio feito con lápiz ou haber empregado algún tipo de tinta correctora.

O aspirante deberá identificar claramente a súa proba, en caso contrario non se correxirá.

Queda totalmente prohibido o emprego de teléfonos móbiles ou calqueira outro dispositivo similar, deberán estar totalmente apagados e nunca visibles.

4.2 Segunda parte da proba

As persoas aspirantes que superen a primeira parte da proba realizarán a segunda, que tamén terá carácter eliminatorio e consistirá no desenvolvemento de un ou de varios supostos prácticos que versarán sobre unha mostra suficientemente significativa dos criterios de avaliación establecidos na programación para esta parte.

Para o desenvolvemento desta segunda parte a persoa aspirante disporá de papel, bolígrafo (azul ou negro), un ordenador con todo o software necesario para a realización dos exercicios. Nos equipos haberá o Sistema Operativo Windows 7 Enterprise así coma Ubuntu. As prácticas serán levadas a cabo en máquinas virtuais Oracle VM VirtualBox.

Non se poderá empregar ningún outro tipo de material que non sexa aceptado polo profesor.

O aspirante deberá identificar claramente a súa proba, en caso contrario non se correxirá.

Queda totalmente prohibido o emprego de teléfonos móbiles ou calqueira outro dispositivo similar, deberán estar totalmente apagados e nunca visibles.